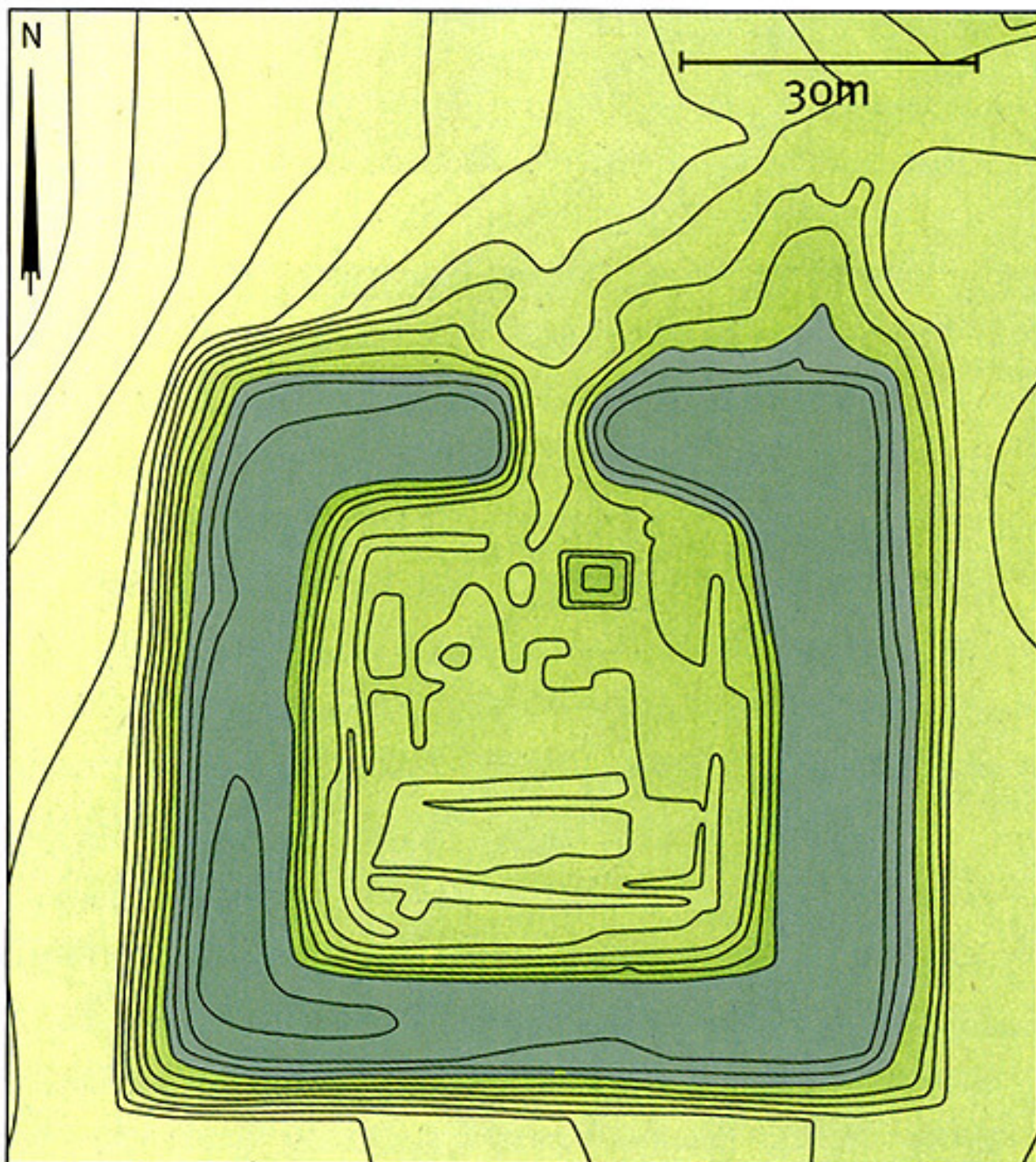

HAGSHOLM VOLDSTED

8870 Langå

Opmålingsplan af Hagsholm Voldsted. Der er 25 cm mellem højdekurverne (Efter J. Koch 1999)

Hagsholm Voldsted set fra nordvest.

Den sydlige voldgrav set fra sydvest.

Østre voldgrav set fra den stensatte voldbanke.

Administration

Ejerforhold	Privatejet
Oprettet	2001
Sidste rettelse	01-2011
Tilsyn og beskadigelser	Kulturarvsstyrelsen - KUAS
Pleje, skiltning og 100 m.-zone	Favrskov Kommune
FREDNINGSNR.	2212-63
STEDNR.	130506-64

Find Fortidsmindet med GPS

GPS	Breddegrad 56.327733
Længdegrad 9.845349	
UTM-system	E 552251 N 6242834

Beskrivelse

De fleste danske voldsteder stammer fra 12-1300-tallet, hvor de ud fra forsvarshensyn blev strategisk anlagt i landskabet. Det er ikke tilfældet med det relativt unge Hagsholm Voldsted fra 1500-tallet, som mere har karakter af en almindelig bolig på et symbolsk voldsted.

Opmålingsplan af Hagsholm Voldsted. Der er 25 cm mellem højdekurverne (Efter J. Koch 1999)

Voldstedet ligger på ingen måde uindtageligt i terrænet, og kanonens fremkomst havde desuden gjort, at borge med murværker og voldgrav ikke længere gav nogen særlig beskyttelse.

Hagsholm Voldsted stod færdig i 1594, og blev ifølge skriftlige kilder opført af rigsråd Manderup Parsberg, som havde haft stedet siden 1583.

Hagsholm Voldsted set fra nordvest.

Bygningerne stod på en næsten kvadratiske 60 x 60 m store banke, som til alle sider er omgivet af en op til 24 m bred voldgrav, som sikkert var vandfyldt i al fald i dele af året. Indersiden af voldgraven er stensat med opstabledede kampesten, og mod nord fører en adgangsdæmning over voldgraven. Oprindeligt har der måske været en træbro over voldgraven.

Den sydlige voldgrav set fra sydvest.

Østre voldgrav set fra den stensatte voldbanke.

Voldbanken hæver sig ikke nævneværdigt over det omliggende terræn, og yder således ingen beskyttelse, hvorfor stedets opbygning som voldsted mere må tilskrives tradition og status frem for forsvar.

Adgangsdæmningen over den nordre voldgrav. Her set fra sydvest.

På voldbanken stod en firefløjet bygning, hvorfra de nu tilvoksede fundamentrester stadig ses. I sydvesthjørnet stod et tårn, og samme sted var der et trappetårn mod gårdspladsen som bygningerne omsluttede.

Voldbanken ligger i samme plan som det omgivende terræn. Her set udefra med adgangsdæmningen fra nord.

I østenden af nordfløjen - lige indenfor portåbningen mod nord - har der ligget en teglobygget kælder. Skriftlige kilder fra synsforretninger i slutningen af 1600-tallet fortæller, at kapellet lå i nordfløjen, fruerstuen mod øst, riddersalen mod vest og diverse administrations-, lager- og forrådsrum i sydfløjen. Det må formodes at den tilhørende ladegård har ligget et sted nord for voldstedet.

Fundamentrester på den sydlige del af voldbanken set fra øst.

Manderup Parsberg satte sig ikke blot spor ved at bygge Hagsholm. Han skænkede også en ny altertavle, prædikestol og stolegavle til Houlbjerg kirke, som alle sammen prydes med hans våbenskjold. Bygningerne på Hagsholm voldsted stod i lidt over 150 år.

Fundamentrester på den sydlige del af voldbanken set fra sydøst.

I 1682 blev stedet solgt til Frijsenborg, og i 1765 blev bygningerne nedrevet og gårdens jordtilliggender fordelt på 6 fæstegårde. Jorden kom dog tilbage til Hagsholm, da den nye gård blev opført i 1890 ca. 500 m sydøst for det gamle voldsted.

Nordvesthjørnet og voldgraven omkring Hagsholm Voldsted set fra nordøst.

